

FNU ikki broytt støðu í ruskmáli

Í 14. september 20. okt. spyr Finnur Johansen, varabýráðsformaður í Havn, um Føroya náttúru- og umhvørvisfelag hefur broytt støðu í renovatiónsmálinum í Havn.

Spurningurin verður reistur, tí at FNU saman við ungum umhvørvis-áhugaðum skipaðu fyrri mótmælissundi um Eidis-útbyggingina í gongu-gøtuni í Havn 30. september í ár, har røðarin hjá teimum ungu røddi móti at ætlaðu ruskstöðini á Sandsvíkhjallinum inn-anfyri Hvítanes.

Tórshavnar býráð beyð aftur á heysti í fjór Føroya náttúru- og umhvørvis-verndarfelag við í ráðlegg-ingina um, hvar nýggj brennistøð skuldi byggjast í Havnar kommunu.

Hesari innbjóðing tók FNU sera fegin við, og felagið samstarvaði her við heilsunevndina, náttúrufríðingarnevndina í Streymoyar sýslu og skógfríðingarnevndina um málið, ið varð viðgjørt skjótt og álvarsliga av innbødnu portunum. Tí ongin vildi forða býráð-num í skjótast til bar at steðga óskilinum og skandaluni í Havnardali. Tilmælið frá FNU til býráðið var soljóðandi:

Tórshavnar Býráð
Tekniska deild
3800 Tórshavn

Viðvíkjandi renovatiónini
í Tórshavnar kommunu.
J.nr. 22/1-1976

Visandi til bræv tykkara
dagf. 21. sept. 1983 og
fundin í býráðssalinum
tann 11. okt. 1983.

Málið umfatar í fyrstu
sysftu spurningin um eina
prinsipiella góðkenning
av placeringum av brenni-
stöð og ruskdunga.

FNU hefur viðgjørt
spurningin, verið á teim-
um tilskiladáu økjumum
og gjørt sær sínar meting-
ar. Úrslitið er, at eftir
okkara tykki, kann bert
talan verða um økini
(B5)/(F2) ella (B2)/(F2).

Skoytast kann uppi, at
av hesum báðum møgu-
leikum, leggja vit
størsta dentin á økið
(B5)/(F2).

Herafturat mæla vit til
at umhugsad verður frá
byrjanini, um yvirhøvur
og í hvønn mun tað
er/verður neyðugt at
brúka dungan (F2).

Hetta er støða okkara
treytað av, at talan er um
ein nýtímsar forbrenn-
ingsovn, typugóðkendur
og lukandi galdandi krøv
annars í teimum skandi-
navisku londunum.

Vit rokna við at koma

aftur til máli, tá meira og
nakað konkret fyriliggur.

Vinarliga
FNU
v/J. Dahl

Hjálágt tilmælinum legði
Føroya náttúru- og um-
hvørvisverndarfelag hesar
áðendingar við um krøv,
ið býráðið sjálvt og vit
aðrir áttu at hava í huga,
tá endaligt loyvi varð giv-
ið:

1. Ruskstöðin í Havnar-
dali verður totalt nið-
urtikin og alt ruskokið
harúti verður hampað
og planerað, soleiðis at
einki yvirhøvur sæst
aftur av tí gomlu rusk-
stöðini.

2. So skjótt sum til ber
verður ein kanning/
skraseting av ruski og
burturkasti sett í
gongd, soleiðis at ein
nýtulig mynd av rusk-
slogum og nøgdum
fyriliggur, tá tann
nýggja stöðin verður
tikin í brúk.

Hugsad verður ser-
stakliga um ivasamt
(beinleiðis sum óbein-
leiðis eitrandi) rusk og
burturkast, so sum frá
skipasmíðjum, radio
og el-mekaniskum
verkstøðum, bilverk-
støðum, málindahandl-
um o.s.fr. og livrunnið
ólivrunnið burturkast
frá hospitalum, apo-
tekum og skólum.

3. Nágreinilig reglugerð
fyrir alt ruskarbeiði
verður gjord. Millum
annað — og serstakliga
viðvíkjandi tí iva-
sama ruskinum. Her
má umhugsast, í
hvønn mun tað loysir
seg og/ella verður
neyðugt at savna sam-
an og senda tað iva-
sama ruskið av landi-
num til destruktion
(Kommunekeini t.d.).
Í hesum sambandi eis-
ini spurningin um ser-
avtalar við verkstøð-
ini, serkontainarar til
endamálið og goymslu-
møguleikar undir taki á
tí nýggju ruskstöðini
sjálvari.

4. Vissa má verða fyrri,
at kapasiteturin á ovni-
num og ruskstöðini
heild er í lagi í minsta
lagi 15/20 ár.

Kompleksið má vera
innilokað og økið inn-
girt. Eisini má vera
umhugsad, um brúk er
fyrir einum spesialovni
hospital o.a. líknandi
brúk, og hvussu farast
skal fram við destruk-
tion av størri nøgdum
av organiskum burtur-
kasti við evt. smittu-
vanda.

5. Krøv mugu eisini set-
ast til økið har nýggja
stöðin skal standa og

til stöðina sjálva.

6. Komandi leiðarin av
ruskstøðini má veljast
eftir serligum fortreyt-
um, har røkiskapur og
innlit í dálkingarvandan
er ein týðandi táttur.
Helst maskinmaður/
-meistari og við kun-
leika um slíkt arbeiði.

Leiðarin má setast sum
skjótast við upplýring
innan økið fyrri eyga.

7. Arbeiðast má fram
imóti, at alt brennbart
rusk og burturkast
verður brennt í ovninum
fyrir at minka um tyrv-
ingartørvin. Tað er ein
spurningur, um tað
íkkí slepst heilt frá
tyrving um alt jarn-
burturkast o.l. verður
søkt í havið á egnadum
stað.

Her er sjálvsagt íkkí
talan um eitrandi rusk
og burturkast av nøk-
rum slag.

8. Eisini má verða um-
hugsad, hvat óskan

kann brúkast til. Hon
verður steril og kann
sostatt móguliga
dumpast.

9. Mold og annar avgrev-
stur er íkkí eitt renova-
tiónsmál. Spurningur-
in máloysast fyrri seg
og helst við endurbúki
fyrri eyga.

Hetta bar Føroya náttúru-
og umhvørvisverndarfelag
fram fyrri skjótt einum ári
síðani. Felagið metti og
metir enn, at vórðu hesi
tilmæli fylgd, varð eitt
risafet tikið burtur frá
skandaluni í Havnardali
fram imóti skilagóðari við-
gerð og handfaring av
ruski.

Føroya náttúru- og um-
hvørvisverndarfelag hevur
íkkí broytt sína støðu
um tað, ið frammanfyri er
umrøtt, og felagið fegnst
um, at náttúrufríðing-
armyndugleikarnir og um-
siting býráðsins hevur tik-
ið undir við hesum sjónar-

miðum.

Og FNU er tí fegið um,
at tað í hesum samstarvi
við fríðingarmyndugleik-
arnar hevur prógvað, at
felagið er ein góður og
skynsamur samstarvs-
partur hjá fríðingarmynd-
ugleikunum, og felagið
vónar, at tað fær útbygt
samstarvið við allar fríð-
ingarnevndirnar í Føroy-
um. Vit draga jú somu
linu. Við hesum vónar
FNU at hava svarað vara-
býráðsformanninum í
Havn.

Men nú hann hevur
spurt um støðu okkara
kundi verið vert at spurt
afturimóti, um Tórshavn-
ar býráð hevur broytt
stöðu.

Um Tórshavnar býráð
einki meinti við ætlan sína
um at steðga skandaluni
og óskilinum í Havnar-
dali.

Alt tað FNU veit,
rokist einki fyrri, at nakað
ítøkiligt arbeiði verður

gjørt fyrri at steðga
náttúruskemmingini í
Havnardali, fyrri at steðga
heilsuliga óskilinum í
Havnardali og fyrri at
steðga teirri eitrandi rusk-
viðgerð, ið fer fram í
Havnardali.

Eingin leiðari er, tað
FNU veit um, settur og
eingin skraseting ella
kanning, ið er alvegis
neyðug, av ruskinum
byrjað. Tí er helst eingin
reglugerð gjord o.s.fr.

Við setta spurninginum
frá FNU fylgdum eru vit íkkí
komnir á mál í renovati-
ónsmálinum, men vit eru
komnir langt áleiðis.

Við setta spurninginum
svaraðum, kann FNU
loyva sær at spyrja, um
Tórshavnar býráð als íkkí
ætla sær at byrja at loysa
renovatiónsspurningin í
Havn.

Føroya náttúru og
umhvørvisverndarfelag

